

4.2. BEHAZUN XIXKUAREN PATOLOGIEN DIETOTERAPIA

SARRERA

- Behazun-xixkua behazun-gatzen gordelekua da.
- Behazun-gatzen jarioa ez da iraunkorra denboran zehar.
- Kontzentratu egiten da beste osagai batzuekin batera behazun-xixkuan: bilirrubinarekin, kolesterolarekin, gantz-azidoekin, ura eta elektrolitoekin.
- Zenbat eta denbora gehiago egon xixkuan, hainbat eta kontzentratuagoa egongo da.

KOLELITIASIA ETA KOLEZISTITISA

Fisiopatologia:

- Hormak hantutak (kolezistitisa)
- Absortzio gaitasuna aldatua gertatzen denez, behazun-gatzen konposizioa ez da ohikoa izango.
- Gatz horiek harriak era ditzakete, Ca-rekin eta bilirrubinarekin prezipitatzen dutenean: kolelitasia
- Kolezistitisa kolelitisi bilaka daiteke.

KOLELITIASIA ETA KOLEZISTITISA

- **Etiologia:** kolezistisean, behazun-xixkuaren hantura gertatzen da. Hantura-prozesua infekzio kronikoak edo pankreako entzimen errefluxuak sordezakete.
- **Seinale klinikoak:** elikagaiak hartzean min abdominala eta gantzen digestio zaila.

KOLELITIASIA ETA KOLEZISTITISA

- **Tratamendu farmakologikoa eta kirurgikoa:**

Azidoak erabiliz, harriak kimikoki disolba daitezke.

Batzuetan, behazun-xixkua kentzea ere beharrezkoa izan daiteke.

KOLELITIASIAREN ETA KOLEZISTITISAREN DIETOTERAPIA

- **Energia:** normokalorikoa (obesitatean ezik).
- **Lipidoak:**
  - Gantzek behazun-xixkua uzkurtzea estimulatzen dute: ↓
  - Lipido gutxiko elikagaien digestioan, behazun-gatz gutxi behar da eta, hala, gibelaren lana txikiagoa izango denez, harriak sortzeko arriskua txikiagoa izango da.
  - Murrizketa ez da erabatekoa izango ezta “behazun estasia” ekiditeko ere (behazunik jariatzen ez bada, xixkuaren edukia kontzentratuko da eta harriak eratuko dira).
  - Lipido dietetikoak gero eta gehiago hartuko dira modu progresiboan: hasieran, 20-30 g/egun, gero, 50-60 g/egun kantitateraino handituko da.
  - Nahiz eta harriak kolesterolarekin osatuta egon, ez da beharrezkoa izango elikagai hori bereziki murriztea.

KOLELITIASIAREN ETA KOLEZISTITISAREN DIETOTERAPIA

- **Karbohidratoak:**

- % ↑ (energia betetzeko).

- **Bitaminak:**

- lipido gutxi hartzen direnez, komenigarria izaten da bitamina lipodisolbagarriak ematea.